

LIMBURGS LEF

VERKIEZINGSPROGRAMMA LIMBURGS PARLEMENT 2019

Programmacommissie Limburg:

Frans Weekers (voorzitter)

Kelly Regterschot

Aloys Bruggeman

Herman Nijskens

Silvio Erkens

VOORWOORD

Het is heerlijk wonen, werken en leven in ons mooie Limburg. Of je nu als student in het centrum van Maastricht woont of in een van de gemoedelijke dorpen in Peel en Maas. Je voelt je thuis in Limburg. En of je nu bij DSM in Heerlen werkt, in de logistiek werkt in Venlo, of al jarenlang een bakkerij hebt in Kerkrade; het gaat economisch de goede kant op met Limburg. En nergens is het leven zo goed als in Limburg. Of we nu winkelen in het Outlet in Roermond, een pilsje drinken op een terrasje in Gulpen, Bospop in Weert, Cultura Nova in Heerlen, of de rest van Nederland laten zien wat vasteloavend is; in Limburg kunnen we ons goed vermaken. Wij hebben een bloeiend verenigingsleven, een rijke geschiedenis en cultuur en onze eigen mooie taal.

Limburg heeft het niet altijd eenvoudig gehad; de sluiting van de mijnen en de financiële crisis hebben ons hard geraakt en die impact zien we nog steeds. Wij Limburgers zijn gewend hard te werken en Limburg heeft zich dan ook goed herpakt na de crisis. De economie groeit, veel nieuwe bedrijven worden opgericht en het aantal banen neemt toe. Innovatie is overal zichtbaar en de provincie wordt duurzamer.

Maar helaas kan nog niet iedereen meegenieten van deze positieve ontwikkelingen. Er staan nog te veel Limburgers langs de kant die ook graag mee willen profiteren en een mooie baan willen hebben. Andere Limburgers maken zich zorgen over hun baanzekerheid omdat sommige beroepen nu eenmaal snel lijken te verdwijnen. Daarnaast zien we de zorgwekkende opkomst van drugscriminaliteit en banditisme dat onze veiligheid bedreigt. Ondernemen is soms nog te omslachtig en we spenderen te veel tijd in files.

Met hard werken kunnen wij Limburg nog sterker maken en de huidige problemen oplossen. Wij gaan dan ook aan de slag voor een Limburg waar mooie banen zijn op alle niveaus, waar je kunt ondernemen

in de meest ondernemersvriendelijke omgeving van heel Nederland. Waar iedereen die mee wil doen ook de kans krijgt om mee te doen. Een Limburg waar je je veilig voelt. Een Limburg waar je naar huis gaat vanuit je werk en niet telkens in de file terechtkomt of een vertraging met de trein oploopt. Waar wonen betaalbaar is en tevens energieuwig. In de weekenden geniet je van schitterende natuur of kies je uit een breed aanbod van lokale Limburgse evenementen. Je bent trots op Limburg en weet dat dit de beste en mooiste provincie van Nederland is en blijft. Dit is voor ons Limburg.

Dit krachtige Limburg is een liberaal Limburg. Je leeft er in vrijheid en maakt je eigen keuzes. Wij willen niet terug naar een Limburg waar het leven van geboorte tot overlijden wordt bepaald door kerk, vakbond, of overheid. Je werkt zelf hard aan je eigen privé en zakelijke leven en mag dan ook trots zijn op wat je bereikt. In welk wiegje je geboren bent mag niet bepalend zijn voor jouw succes. Als overheid zorgen wij daarom dat iedereen voldoende kansen krijgt zodat iedereen zijn eigen keuzes in het leven kan maken. Dit is een vrij Limburg. Hiervoor gaan wij aan de slag. Met Limburgs lef!

DE VOLGENDE KERNTHEMA'S ZULLEN JE DOOR ONS PROGRAMMA HEEN LEIDEN.

AAN HET WERK IN LIMBURG

1. Een Limburg waar ondernemen makkelijker wordt
2. Een Limburg waar banen zijn, op alle niveaus
3. Een Limburg dat innovatief is
4. Een Limburg waar iedereen meedoet

p. 4

p. 5

p. 6

p. 8

p. 10

p. 12

p. 13

VEILIG LEVEN IN LIMBURG

5. Een Limburg waar we veilig over straat kunnen

p. 16

p. 17

SNEL EN BETAALBAAR VAN A NAAR B

6. Een Limburg waar je snel en betaalbaar van A naar B kunt reizen

p. 20

p. 21

DUURZAAMHEID IN LIMBURG

7. Een Limburg dat schoon en duurzaam is

p. 22

p. 23

p. 24

p. 26

FIJN LEVEN IN LIMBURG

8. Een Limburg waar je betaalbaar kan blijven wonen
9. Een Limburg waar we trots zijn en blijven op onze cultuur
10. Een Limburg waar we genieten van mooie natuur

p. 28

p. 29

p. 30

EEN OVERHEID DIE ER VOOR U IS

11. Een Limburg waar de overheid dienstbaar en modern is
12. Een Limburg dat over zijn grenzen kijkt

AAN HET WERK IN LIMBURG

De Limburgse VVD wil dat iedereen zelf keuzes kan maken om zijn of haar leven in te richten. Dat kan dankzij een bloeiende en sterke economie met toekomstbestendige banen op alle niveaus.

Het moet makkelijk zijn om te ondernemen of een baan te vinden in Limburg. De provincie Limburg moet daarom investeren in een vestigingsklimaat dat het aantrekkelijk maakt om te ondernemen of een baan te vinden.

1. EEN LIMBURG WAAR ONDERNEMEN MAKKELIJKER WORDT ...

Wij willen van Limburg de meest ondernemersvriendelijke provincie maken. Daarom gaan we inzetten op minder zware regeldruk en meer flexibel beleid. Daarnaast wil de Limburgse VVD een grenseffect-toets bij vaststelling van nieuw rijksbeleid om te voorkomen dat Limburg onaantrekkelijker wordt ten opzichte van de buurlanden.

Verlicht regeldruk voor ondernemers

Ondernemers weten zelf het beste hoe ze een bedrijf moeten runnen. De Limburgse VVD wil af van onnodige bemoeizucht. Er komt een taskforce om het vergunningen-stelsel en de bestaande regels door te lichten op onnodige bemoeizucht en bureaucratie. Waar mogelijk worden vergunningen afgeschaft, samengevoegd of vervangen door algemene en begrijpelijke regels.

Toon meer flexibiliteit

Het provinciale ruimtelijk beleid zal ook meer flexibiliteit moeten bieden om snel in te kunnen spelen op veranderende behoeftes in de samenleving. Multifunctionaliteit wordt gestimuleerd in plaats van afgestraft en nieuwe winkel- woon en/of zorgconcepten wordt ruim baan geboden. Dit zal de investeringsbereidheid, en daarmee de creatie van banen, aanwakkeren.

Maak het onze boeren makkelijker

We hebben veel waardering voor de boeren in de melkveehouderij, veeteelt, akkerbouw, visteelt en tuinbouw. De Limburgse VVD wil dat de agrarische sector op een verstandige manier kan blijven groeien en niet onnodig gehinderd wordt. Zij krijgt dan de ruimte voor nevenactiviteiten op het gebied van (water)recreatie, natuurbeheer of andere bedrijvigheid. Boeren zijn waardevolle ondernemers die voor innovatie zorgen. De provincie moet agrarische ondernemers de ruimte geven om te ontwikkelen, te innoveren en uit te breiden. Dit is des te belangrijker wanneer agrarische ondernemers het duurzame voorbeeld geven. Daarom zal de provincie Limburg volgens ons moeten toezien op flexibele regels en meer richting geven op duurzaamheid zodat agrariërs tijdig kunnen voldoen aan heldere verplichtingen.

2. EEN LIMBURG WAAR BANEN ZIJN, OP ALLE NIVEAUS ...

Het moet makkelijk zijn om een baan te vinden in Limburg, op alle niveaus. Veel van deze banen worden gecreëerd door het MKB en door grote ondernemingen die zich hier vestigen. Dit willen wij graag verder stimuleren, met een goede blik op waar de banen van de toekomst zich in Limburg bevinden. In bepaalde sectoren is er een mismatch tussen vraag en aanbod van banen. We zetten daarom niet blind in op banengroei, maar zetten in op het aantrekken van noodzakelijke en toekomstbestendige banen.

Vooral voor ervaren hoger opgeleiden is het vaak moeilijk om een baan te krijgen in Limburg. Deze banen worden vaak niet openbaar aangeboden en vooral via een netwerk ingevuld. Bijvoorbeeld Limburgse jongvolwassenen die buiten de provincie zijn gaan studeren, worden zo gehinderd om naar Limburg terug te keren.

Experimenteer met regelvrije zones

De Limburgse VVD wil samen met gemeentes en het ministerie van Economische Zaken experimenteren met tijdelijke regelvrije zones voor ondernemers. Dit helpt met het aantrekken van bedrijven en opstarten van nieuwe bedrijven. Deze zones worden initieel opgericht voor een beperkte periode en uitfaseringssperiode. De zones laten regels op het gebied van ruimtelijke ordening deels los. We letten er streng op dat deze zones ook het lokale MKB helpen en niet alleen de grote multinationals. Wij zien rond de Buiterring in Parkstad goede kansen om hiermee te experimenteren. Deze zones kunnen over landsgrenzen heen opgericht worden, wat voor Limburg van belang is.

hun weg te vinden in het woud van regelingen. De provincie zal daarom volgens de Limburgse VVD extra aandacht moeten besteden aan het toegankelijk en overzichtelijk maken van al deze regelingen. De informatievoorziening daaromtrent moet beter, bijvoorbeeld via een een-loket gedachte. Dit geldt tevens voor grensoverschrijdende regelingen en kansen. De overheid kan ook helpen met kennisdeling en met het in contact brengen van ervaren bedrijfslieden als mentors voor jonge starters en startups. We gaan door met de twee bestaande provinciale MKB-fondsen (LBDF/MKBLF) en kijken of deze nog effectiever ingericht kunnen worden.

Zorg voor meer flexibiliteit aangaande bedrijventerreinen

Vooral startende ondernemers hebben moeite

De Limburgse economie groeit hard en we zien dat

in sommige gemeentes de bedrijventerreinen vol raken. De Limburgse VVD vindt daarom dat de provincie kansen moet creëren en gemeentes gaan helpen met uitbreiding en verbetering van bedrijventerreinen. Samenwerking tussen gemeentes is ook wenselijk om beter gebruik te maken van de mogelijkheden die zich net over de eigen gemeentegrens bevinden. De Provincie kan hierin een regierol vervullen. Daarnaast is ook een kwaliteitsimpuls nodig voor verouderde bedrijventerreinen. Wij willen bestaande terreinen en centra beter benutten door ze verder te ontsluiten, herindelen, bundelen, en van betere faciliteiten te helpen voorzien. Dit zal ook de veiligheid en aantrekkracht van deze gebieden moeten verhogen. Het is ook van belang omsamen met gemeenten te werken aan logistieke ontkoppelpunten aan stadsgrenzen, met het oog op milieudoelstellingen. Dit kan de vorm krijgen van laad- en loslocaties waar goederen van vrachtwagens worden overgebracht naar uitstootvrije bestelauto's die de binnenstad gaan bedienen. Dit koppelen wij, waar mogelijk, aan de herstructurering van bedrijventerreinen.

Benut meer kansen voor toerisme

We leven in de mooiste provincie van Nederland en steeds meer mensen ontdekken dat. Toerisme blijft

groeien in Limburg en dat leidt tot nieuwe banen en meer kansen voor lokale ondernemers, bijvoorbeeld in het gebied rondom de Maasplassen en op locaties langs de Maas door de hele provincie. Daarnaast biedt de regio Parkstad nog volop kansen. Deze regio kreeg in 2016 nog een prestigieuze wereldprijs om in te zetten op meer verblijftoerisme. De Limburgse VVD wil een nieuwe provinciale toerismestrategie ontwikkelen die letterlijk en figuurlijk meer ruimte geeft om te ondernemen. Deze strategie zal inspelen op de unieke karakteristieken die de diversiteit van de Limburgse regio's biedt. Dit zal ervoor zorgen dat meer gebieden in Limburg gaan profiteren van deze economische groei en het toerisme zich niet enkel concentreert in het Zuid-Limburgse heuvelland. Ook hier kan de provincie Limburg een regierol vervullen. Zij zet de richting uit en jaagt een goede samenwerking tussen ondernemers, cultuursector, overheid, onderwijs en belangenorganisaties aan. We toetsen ook of de vergroening van de energievoorziening ingepast kan worden in bestaande mooie landschappen. Dit heeft immers invloed op het toerisme. Eventuele ingrepen in het landschap worden zorgvuldig en integraal afgewogen. Dit kan bijvoorbeeld leiden tot richtlijnen voor de plaatsing van zonnepanelen en windmolens.

3. EEN LIMBURG DAT INNOVATIEF IS ...

De samenleving verandert in een rap tempo. Voor de Limburgse VVD heeft innovatie een hoge prioriteit. Het is belangrijk dat de provincie creatieve en innovatieve initiatieven, die van belang zijn voor de samenleving, stimuleert. Wij hebben veel slimme en innovatieve mensen in en buiten onze provincie, deze moeten meer ruimte en kansen krijgen om mee te doen.

Creëer de banen van de toekomst

De economie verandert continu, Limburg ondervindt dat ook aan den lijve. Veel banen hebben te maken met IT, big data, kunstmatige intelligentie en andere nieuwe technologieën. Daarom zorgen we dat de provincie de huidige investeringsfondsen effectief blijft inzetten. Dit doen we samen met de private sector en de kennisinstellingen om effectiever en vaker startups te ondersteunen. De Limburgse VVD zet zich in om meer aanspraak te kunnen maken op gelden van het nationale topsectorenbeleid en gelden uit de EU-groeistrategie. Niet alleen creëert dit banen, het zorgt er ook voor dat onze jongeren in Limburg kunnen blijven wonen, dat Limburgse jongeren die buiten Limburg zijn gaan studeren terug willen en kunnen komen en dat jongeren van buiten Limburg ook naar Limburg gaan verhuizen. Wij kijken samen met onderwijsinstellingen naar vernieuwing van het onderwijsaanbod op alle niveaus.

Pak door op de integratie van de campussen en 'Ports of Limburg'

De vier Brightlands campussen functioneren als vliegtuigwiel bij het aanmoedigen van verdere bedrijvigheid in Limburg. Wij willen de huidige lijn doorzetten en werken aan de volgende stap. Wij werken aan de doorontwikkeling van de campussen met financiële steun vanuit EU-fondsen. De

Kennis-as moet nu beter verbonden worden met instituten over de provinciegrenzen heen, met Limburgse ondernemingen, onderwijsinstellingen, en met elkaar. De betere koppeling moet verdere ontwikkeling en banengroei realiseren. De provincie moet daarom dienen als aanjager die concrete voorstellen tot samenwerking maakt en realiseert in samenspraak met de relevante instellingen. Denk bijvoorbeeld aan uitwisselingen tussen instellingen, maar ook aan samenwerkingsverbanden met het bedrijfsleven. Innovatie moet leiden tot praktische toepassingen in de omringende gemeenschap. Daarnaast dient de kennisinfrastructuur nadrukkelijk betrokken te worden bij de uitvoering van provinciale projecten. Hiermee zetten we de beschikbare kennis in voor de ontwikkeling van Limburg en maken studenten kennis met bedrijven en organisaties. Dit kan ook ervoor zorgen dat studenten meer aan Limburg gebonden worden.

Omarm innovatie

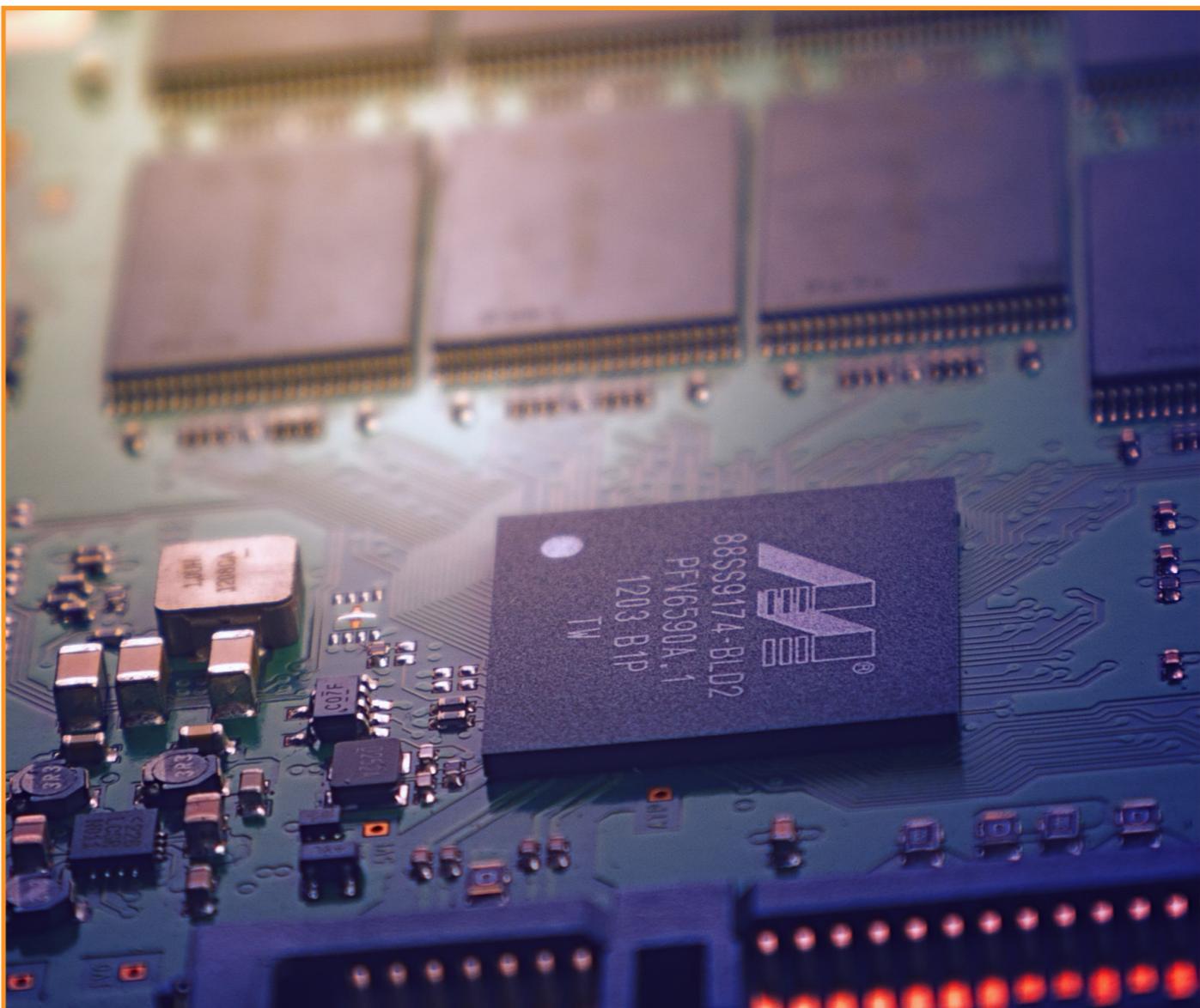
Nieuwe technieken moeten worden uitgeprobeerd. De provincie omarmt digitalisering en technieken zoals virtual reality-toepassingen en blockchain. De provincie zal zorgen voor verdere digitale bereikbaarheid door de uitrol van meer glasvezel. De Limburgse VVD stelt voor dit te doen via een revolverend fonds samen met private investeerders,

bijvoorbeeld pensioenfondsen, en publieke investeerders, alsook de Europese investeringsbank. Deze gezamenlijke aanpak zal de kosten van glasvezel verlagen ten opzichte van een meer lokale aanpak. Het doel is dat heel Limburg glasvezel heeft in 2022; ook de binnensteden en oudere bedrijventerreinen. Het initiatief hiertoe is al genomen door de Limburgse VVD en wij gaan zorgen dat het uitgevoerd wordt. Wij ondersteunen ook de lobby voor het aantrekken van de Einstein-telescoop, zorgen voor goede randvoorwaarden en nemen procedurele belemmeringen weg.

Werk aan de volgende fase voor Parkstad met opvolger IBA

Het gaat weer beter met en in de regio Parkstad en we zien en voelen een positieve ontwikkeling. De

IBA-aanpak (Internationale Bau Ausstellung), een concept dat in Duitsland reeds 100 jaar beproefd en bewezen is, heeft daarbij geholpen. Het houdt in dat vernieuwende ideeën worden opgehaald in de regio en vervolgens vertaald worden in een visie. Deze visie vormt de leidraad voor aanbestede projecten in de regio. Dit zorgt ervoor dat ontwikkelingen in een regio elkaar versterken. IBA Parkstad eindigt in 2020. De Limburgse VVD wil daarom op voorhand al aan de slag gaan met een opvolger van IBA. Dit wordt gebaseerd op een goede tussentijdse evaluatie van de huidige IBA-fase en krijgt idealiter de vorm van een regionaal ontwikkelingsbedrijf dat daadkrachtig de uitdaging voor de regio vorm geeft. De kansen die de Buitenring Parkstad biedt, worden hierbij ten volle benut.

4. EEN LIMBURG WAAR IEDEREEN MEEDOET ...

Werk is van groot belang voor mens en samenleving. Met ons werk verdienen we geld en kunnen we onze eigen keuzes in het leven maken. Werk zorgt voor contact met andere mensen. Werk leidt tot zelfstandigheid en eigenwaarde. Wie werkt, investeert in zichzelf en in onze samenleving. Iedereen die kan werken en nog niet met pensioen is, moet de kans krijgen om mee te doen. Dit kan meteen via betaald werk eventueel ondersteund door om- of bijscholing, maar ook via andere opstapjes daar naartoe zoals bv. vrijwilligerswerk. Limburg waar iedereen mee doet, daar zetten wij ons voor in.

"Matchmaking" Limburgers en banen

Er is een steeds groter tekort aan goede mensen in verschillende sectoren in Limburg. Daarnaast zitten mensen thuis die graag aan de slag willen gaan. De Limburgse VVD wil ervoor zorgen dat deze partijen elkaar beter vinden. De provincie zal daarom 'matchmaking' faciliteren voor sectoren waar een tekort aan werknemers is. In deze rol zal de provincie werkgevers samenbrengen met de opleidingsinstituten, sociale instellingen en lokale overheden in Limburg. Gezamenlijk zorgen zij voor een betere aansluiting van opleiding op arbeidsmarkt. Concreet betekent dit onder andere dat er meer traineeships/leerwerkplekken worden aangeboden, in samenwerking met bedrijven en onderwijs. Het betekent ook bewustwording door scholieren van hun studiekeuzes en de gevolgen ervan.

Dit geldt voor Limburgers van alle opleidingsniveaus, voor goede vakmensen bestaat immers altijd vraag. Wij zijn van mening dat werkgevers dit grotendeels zelf moeten financieren, het is immers in hun eigen belang. Waar nodig kan de provincie inspringen, bijvoorbeeld om oudere werkzoekenden, nieuwkomers en langdurig werklozen aan de slag te krijgen via praktische opleidingstrajecten. Dit initiatief van de provincie zal de huidige 'aanvalsplannen' incorporeren en opschalen.

Stimuleer deelname van iedereen in Limburg

Iedereen heeft unieke talenten en de Limburgse VVD wil dat iedereen mee kan doen in Limburg. Zowel jong als oud, stad als platteland, gezond en met een beperking. Niemand mag buiten de boot vallen en daarom kijken we naar mogelijkheden om de participatie van 'kwetsbare' groepen te vergroten op de arbeidsmarkt, in de samenleving en in de eigen provinciale organisatie. De provincie geeft hierbij het juiste voorbeeld. Dit kan inhouden meer werkplekken aanpassen aan mogelijke beperkingen van medewerkers, bijscholing met een breed blikveld stimuleren en cursussen 'Digitalisering' opzetten. Het doel is Limburgers de mogelijkheden geven om de kansen zelf te kunnen pakken. Dit houdt in dat wij ons blijven inzetten voor het wegwerken van hardnekkige achterstanden op gezondheid en participatie.

Inzetten op werkzekerheid en kansen voor iedereen

De Limburgse arbeidsmarkt wordt steeds flexibeler. We werken niet meer ons hele leven voor dezelfde baas, vele van ons zijn zzp'er. Voor sommigen is dit een bedreiging. Kan ik mijn hypotheek of huur nog wel betalen? Daarom moeten we kijken naar 'flexicurity', de zekerheid dat er genoeg werk is. Dit is grotendeels een nationaal probleem waarbij de provincie Limburg kan helpen op het regionale niveau. Goede scholing is cruciaal, een leven lang leren gaat van mantra naar werkelijkheid. De provincie brengt daarom onderwijsinstellingen, bedrijven en

gemeentes bij elkaar om samen opleidingstrajecten op te zetten voor een 'arbeidsleven' in flexicurity, gefinancierd door middel van opleidingsvouchers.

Daarnaast ondervinden nog steeds te veel mensen hinder van laaggeletterdheid. Laaggeletterdheid weerhoudt mensen ervan om goed mee te doen in de samenleving. De VVD wil meer aandacht voor laaggeletterdheid in Limburg. Zowel voor het verbeteren van de geletterdheid van Limburgse volwassenen als ook voor het voorkomen van het optreden van laaggeletterdheid of verdere groei van laaggeletterdheid bij kinderen en jongeren.

VEILIG LEVEN IN LIMBURG

Een fijn leven begint met een veilig leven. Daarom is veiligheid een belangrijk onderwerp voor de VVD. Waar mogelijk draagt de provincie bij aan het verbeteren van veiligheid. Dat kan op die gebieden waar de provincie zelf bevoegdheden heeft zoals verkeersveiligheid en milieu. Daarnaast kan de provincie ook een stimulerende rol vervullen in het samenbrengen van partijen en het aanjagen van gerichte acties om de veiligheid te verbeteren en de criminaliteit te bestrijden.

5. EEN LIMBURG WAAR WE VEILIG OVER STRAAT KUNNEN ...

Ondersteun gemeentes bij aanpak criminaliteit

Criminelen spelen in op de internationale ligging van Limburg. Grensoverschrijdende criminaliteit en banditisme bloeien daarom helaas op. Alle vormen van onveiligheid moeten aangepakt worden. Onveiligheid is namelijk niet alleen een gevoel; drie van de tien meest criminale steden van Nederland liggen in Limburg. Dat is onverteerbaar voor de VVD. We gaan doorpakken, onder andere door de regionale en gemeentelijke samenwerking te verbeteren. De Limburgse VVD wil daarom met onze gemeentes, politieregio's en buurtprovincies komen tot meer samenwerking, afstemming en een gezamenlijke aanpak. Het streven is om binnen een periode van 5 jaar onze aanwezigheid in de top 10 meest criminale gemeentes te verminderen. Het probleem overschrijdt nationale en internationale grenzen en maakt daarom een rol voor de provincie Limburg wenselijk. De provincie levert kennis en financiële steun aan opsporings- en handhavingsdiensten. De handhavingsdienst RUD (Regionale Uitvoerings Dienst) vergroot in goede coördinatie met politie en justitie capaciteit gericht op de aanpak van drugs- en andere milieu-gerelateerde criminaliteit. De provincie ondersteunt gemeentes waar mogelijk bij de bestrijding van ondermijnende criminaliteit. Dit kan de vorm krijgen van het financieren van pilots en het delen van kennis. Wij zetten ons ook in voor de lobby richting Den Haag om meer agenten naar Limburg te krijgen.

Pak (drugs)criminaliteit en ondermijning aan

Lokale ondernemers, bestuurders, en inwoners van stad en platteland worden geïntimideerd door criminelen die grof geld verdienen. Het RIEC (regionale informatie en expertisecentrum) verbindt de instellingen aan elkaar die nodig zijn

om deze criminaliteit keihard aan te pakken. De Limburgse VVD wil dat de provincie het RIEC meer capaciteit gaat geven door middel van een hoger budget, dat ook een structureel karakter krijgt. Een deel hiervan kan gebruikt worden bij het faciliteren van de opzet van de in 2018 aangekondigde variant van het RIEC, waarin Duitsland en België deelnemen. Daarnaast moet de provincie een actievere rol pakken op het gebied waar zij zelf opsporings- en handhavingsbevoegdheden heeft. De ruimtelijke bevoegdheden kunnen ook door middel van moderne technische hulpmiddelen worden ondersteund, zoals drones voor de opsporing van henneplantages in de velden. Wij zien graag dat deze bevoegdheden en belangrijke coördinerende rol belegd worden in de portefeuille van de gedeputeerde die verantwoordelijk is voor de RUD. Dit geeft meer slagkracht en zichtbaarheid aan de bestrijding van criminaliteit in Limburg, in samenwerking met de gouverneur

De provincie Limburg zal gemeentes ondersteunen bij de bestrijding van ondermijnende criminaliteit. Deze vorm van criminaliteit heeft de potentie om de samenleving te ontwrichten door het vertrouwen in onze instanties te beschadigen. Ondermijnende criminaliteit is vaak vervlochten met drugscriminaliteit en kan bijvoorbeeld de vorm aannemen van omkoping van overheidsambtenaren - die dan een oogje dicht knijpen. De provincie stimuleert en ondersteunt gemeentes waar mogelijk in de aanpak hiervan. Dit doet zij bijvoorbeeld door pilots te financieren, kennis te delen en als liaison op te treden bij partners wanneer nodig. De vervaging tussen onder- en bovenwereld brengt ook risico's in het openbaar bestuur zelf met zich mee. Criminelen mogen nooit infiltreren in het openbaar bestuur en

daarom moet de weerbaarheid van de eigen organisatie vergroot worden. De Gouverneur moet de bevoegdheid krijgen om eigenstandig een onderzoek te starten naar een lokale bestuurder, als deze signalen van ondermijning hierover ontvangt. Een onderzoek kan zich ook richten tegen crimineel geld wat in politieke partijen wordt gestoken.

Pak milieudelicten aan

Wij willen geen betuttelende milieuregels. Dat betekent dat er goed gedrag van bedrijven en personen wordt verwacht. Opzettelijk misbruik wordt hard bestraft. Vervuilers moeten betalen voor de overtredingen die zij begaan via een 'plukregeling'. De provincie werkt samen met

gemeentes bij het detecteren en bestrijden van milieudelicten, zoals dumpingen van chemisch afval in de buitengebieden.

Vergroot verkeersveiligheid

Elk slachtoffer in het verkeer is er één te veel. Wij willen daarom de verkeersveiligheid van provinciale wegen en andere infrastructuur verhogen. Investeren in nieuwe technieken, voorlichting en handhaving, van verkeersveiligheid blijft hard nodig. Daarnaast willen we ook harder optreden tegen geweldsmisdrijven in het openbaar vervoer. De inrichting van de wegen moet veilig verkeersgedrag stimuleren.

© Jos@FPS-Groningen via Flickr. CC BY 2.0 License.

SNEL EN BETAALBAAR VAN A NAAR B

We verplaatsen ons allemaal voortdurend. Om naar ons werk te gaan, om boodschappen te doen en om familie en vrienden op te zoeken. Je wilt zonder al te veel gedoe van A naar B reizen. Daarom moet er voldoende keuze in transportmiddelen zijn in Limburg.

Zorgen voor een goede bereikbaarheid is een van de kerntaken van de provincie. Het is een onderwerp dat voortdurend aandacht verdient. Transport wordt ook elk jaar duurder, vooral door rijksbelastingen en accijnzen. Wij willen daarom autorijken goedkoper maken.

6. EEN LIMBURG WAAR JE SNEL EN BETAALBAAR VAN A NAAR B KUNT REIZEN ...

Verlaag de opcenten op motorrijtuigenbelasting naar de laagste in Nederland

Iedereen die een auto heeft, betaalt motorrijtuigenbelasting. Daarbovenop komen provinciale opcenten. Limburg zit landelijk in de middenmoot qua hoogte van de opcenten in Nederland. Wij willen dat de Limburgse opcenten de laagste van Nederland worden. Dit bespaart de autobezitter toch al gauw een aantal tientjes per jaar. De provincie heeft de financiële ruimte om dit te doen en wij geven dit terug aan de Limburgse belastingbetalers.

Verbind Limburg beter met de rest van Nederland

Het is vervelend om vast te staan in de file. Het is slecht voor de economie, niet goed voor de leefomgeving en je komt er door te laat op je werk. Om files tegen te gaan verbeteren wij de bereikbaarheid, zowel voor personen als vrachtverkeer. We voeren een krachtige lobby voor de verbreding van de A2 Weert-Eindhoven van 2 naar 3 rijstroken, verbetering van de A2 Vonderen-Kerensheide, verbetering Zaarderheiken, de verbreding A67 Venlo-Eindhoven, de uitbreiding A76 Nuth-Kerensheide. Provinciaal werken we aan de N271, de N266, de verbreding van de N280 en maatregelen om de verkeersdrukte rondom de A2/N2 Maastricht te laten afnemen - op een financieel deugdelijke manier. Goed en tijdig onderhoud is ook van belang. Wij maken aanspraak op landelijke budgetten om deze provincie overschrijdende knelpunten op te lossen.

Zorg voor slimmere doorstroming in het verkeer

Het wegennetwerk wordt uitgebreid, maar we moeten onze wegen ook beter gaan gebruiken.

Daarom moeten we doorgaan met het gebruik van moderne techniek en analysemethoden in het verkeer. De doorstroming kan bijvoorbeeld verbeterd worden door het tijdiger omleiden van verkeer in geval van file/ongevallen verderop. Wij staan open voor ideeën van Limburgers zelf om het vervoer efficiënter te maken. We moeten nu ook al rekening houden met toekomstige ontwikkelingen zoals zelfrijdende auto's bij de aanleg van wegen. Daarom bieden we experimenteerruimte voor "smart mobility" op relevante wegen in samenwerking met de Brightlands Smart Services Campus in Heerlen.

Vervlecht meer met onze buurlanden

Limburg zit slechts met het topje vast aan Nederland. Een betere integratie met Duitsland en België biedt veel kansen. Veel mensen werken er, hebben er familie of winkelen er. We hebben de laatste jaren al veel bereikt op dit gebied. De treinverbinding tussen Luik - Maastricht - Heerlen - Aken - Keulen is bijna af, de Buitengring in Parkstad is er, maar we kunnen meer doen. De Limburgse VVD wil voor de provincie een ambitieuze regionaliseringagenda opzetten samen met het Vlaams Gewest en Nordrhein-Westfalen. De bedoeling is dat we betere wegverbindingen, vaarwaterverbindingen, treinverbindingen en busverbindingen over de grens realiseren in de komende 4 jaar, via eerdergenoemde ambitieuze agenda. Voorbeelden zijn de ontsluiting van west-Weert richting de A2 vanuit de N564 met België verbonden, het uitbouwen van de Drielandentrein, en dubbelspoor op de Maaslijn. Daarnaast haken we in op de nieuwe ronde van trans-Europese netwerken om zo Europese middelen te kunnen inzetten om de grensoverschrijdende infrastructurele knelpunten op te lossen.

Creëer nieuwe vrachtwagen-parkeerplekken

Het wegennetwerk wordt uitgebreid, maar we moeten onze wegen ook beter gaan gebruiken. Daarom moeten we doorgaan met het gebruik van moderne techniek en analysemethoden in het verkeer. De doorstroming kan bijvoorbeeld verbeterd worden door het tijdiger omleiden van verkeer in geval van file/ongevallen verderop. Wij staan open voor ideeën van Limburgers zelf om het vervoer efficiënter te maken. We moeten nu ook al rekening houden met toekomstige ontwikkelingen zoals zelfrijdende auto's bij de aanleg van wegen.

Realiseer goed openbaar vervoer

Het is belangrijk dat er goed openbaar vervoer is, ook naar bedrijventerreinen. We zijn wel tegen het laten rijden van bussen gevuld met lucht in plaats van passagiers. We staan daarom open voor innovatieve, duurzame, en kostenefficiënte alternatieven die passen binnen de huidige opzet en markt.

Groei Maastricht Aachen Airport

Maastricht Aachen Airport hoort bij de Limburgse infrastructuur. Limburgs eigen vliegveld doet het eindelijk beter. De Limburgse VVD heeft zich altijd ingezet om ruimte te bieden voor groei. Daar zijn ook kansen toe, gegeven de groei in de luchtvaart en de krapte die andere Nederlandse vliegvelden ervaren. De luchthaven combineert vracht- en passagiersvervoer met elkaar. De luchthaven is de op een-nagrootste vrachtluchthaven van Nederland. Dat versterken wij, want het biedt Limburg bedrijvigheid en dus banen. We staan groei toe binnen de wettelijke normen en nemen zorgen

van omwonenden serieus. Goede (internationale) stedenverbindingen van en naar het vliegveld zijn ook nodig. Dit zorgt ervoor dat u dicht bij huis een vlucht kunt pakken voor uw eigen vakantie. Het vliegveld zal deelnemen aan onderzoek in samenwerking met onderwijsinstellingen, ook over de grens. Dit kan op het gebied van drones en elektrisch vliegen.

Investeer in fietspaden en fietstoerisme

Limburg moet blijven investeren in een kwalitatief hoogwaardig en veilig fietspadennetwerk. Woon-werkverkeer kan vaak prima per (elektrische) fiets gedaan worden. Limburg kent een mooi landschap waarin mensen recreatief fietsen. De internationale Maasfietsroute is hier een goed voorbeeld van. Om gevaarlijke situaties te voorkomen wil de Limburgse VVD meer vrij liggende fietspaden. De Leisure Lane in Parkstad combineert veilig en recreatief fietsen goed met elkaar.

Waar nodig ondersteunt de provincie lokale en regionale initiatieven om het snelfiets-route netwerk te vervolmaken.

Zorg voor meer transport over het water

Waterwegen zijn belangrijk voor het vervoer van goederen. Alles wat we vervoeren over het water, ontlast onze wegen. We moeten ervoor blijven zorgen dat onze vaarwegen in goede staat zijn en aangesloten met die van onze buurlanden. Multimodaal transport is een voorwaarde voor efficiënt meer milieuvriendelijk vervoer van goederen, bijvoorbeeld rondom Venlo vraagt dit om extra investeringen.

DUURZAAMHEID IN LIMBURG

We wonen graag in een schone duurzame omgeving en willen de zaak op een goede manier overdragen aan de volgende generaties. De overheid kan dit niet alleen, de Limburger zelf is daarbij nodig. Draagvlak onder de Limburgers om met duurzaamheid aan de slag te gaan is essentieel. De Limburgse VVD zet zich in voor een mooie natuur, goede watervoorziening en prettige leefomgeving. We vinden het belangrijk om zuinig om te gaan met energie, water en grondstoffen, maar dit moet alles ook wel betaalbaar zijn en blijven. Zo gaan we goed om met het milieu, maar houden we ook de Limburger aan boord bij de te nemen maatregelen.

7. EEN LIMBURG DAT SCHOON EN DUURZAAM IS ...

Geef de Limburger een stem

De Limburgse VVD pleit voor een provinciale visie op duurzaamheid om gemeentes te helpen de nationale doelstellingen te realiseren. Deze provinciale visie verzekert ruimte voor lokaal maatwerk en zorgt voor sterke participatie van de Limburgers. Wij realiseren ons dat inspraak cruciaal is voor het draagvlak in de samenleving rondom de duurzaamheidsmaatregelen en zetten ons dan ook daarvoor in. Dit zorgt voor succes en resultaat op de lange termijn.

Ondersteun nieuwe technieken

Limburg is een enorm innovatieve en vindingrijke provincie. Wanneer overheid en bedrijfsleven samenwerken, kunnen wij de uitdaging aan om Limburg duurzaam te maken. Wij willen daarom duurzame en innovatieve ideeën ondersteunen. Dit kan op het gebied van energiebesparing, energieopwekking en energieopslag. Specifiek willen we kijken naar het gebruik van nieuwe technieken, geothermie, laadinfrastructuur, schoonmaken van oppervlaktewater, en meervoudig gebruik van ruimte ten aanzien van energieopwekking. Wij willen de private sector meer betrekken bij het Limburgs Energiefonds, bijvoorbeeld bij het verduurzamen van alle sportcomplexen. De provincie zal een voorbeeldrol vertolken en daarom meer duurzame energie gaan gebruiken, grondstoffen zoveel mogelijk recycelen en hergebruiken, en bij aanbesteding van transport rekening houden met CO₂-uitstoot. Op de verwerking en beheersbaarheid

van asbestverwijdering moet ruimte voor innovatie komen.

Betrek gemeentes erbij

De provincie helpt mee aan een schone en veilige omgeving. Zij werkt samen met de gemeentes aan schone lucht en bodem en ziet toe op productie en transport van gevaarlijke stoffen. Wij moedigen innovatie vanuit gemeentes aan en trekken samen op. Samen met hen en met het regionale bedrijfsleven komen wij tot een overkoepelende veiligheidsvisie voor grote industriële complexen zoals bijvoorbeeld Chemelot.

Maak het makkelijker en interessanter om duurzaam te zijn

Duurzaamheid biedt per definitie kansen voor economische ontwikkeling. Duurzaamheid vormt immers de samenhang van People Planet Profit. Zo bouwen wij met duurzaamheid aan een gewaardeerde Limburgse leefomgeving en economische vooruitgang voor de Limburgers. Een extra bijdrage van de provincie hieraan zien wij door vergemakkelijking van grensoverschrijdende samenwerking die de koppeling van economische vooruitgang aan leefbaarheid overbrengt aan ondernemers. Door economische kansen binnen duurzaamheid aan leefbaarheid te koppelen bouwen wij als provincie en ondernemers samen aan de toekomst van Limburg. Waar mogelijk schrappen wij regels die in de weg staan van de ambitie om snel en duurzaam te vernieuwen.

FIJN LEVEN IN LIMBURG

In Limburg is het fijn wonen. We hebben een mooie rijke cultuur, relatief betaalbare woningen en een schitterende natuur. Dat willen we graag zo houden.

8. EEN LIMBURG WAAR JE BETAALBAAR KAN BLIJVEN WONEN ...

Limburgers blijken over het algemeen gelukkiger met hun woning dan de gemiddelde Nederlander. De woonlasten zijn bij ons nog vrij laag. Het aantal verkopen van woningen stijgt de laatste jaren, waardoor de doorstroming op de woningmarkt op gang komt. Helaas zijn er ook problemen. De gemeentes kampen in verschillende regio's met te verstikkend beleid. Er wordt nog niet veel gebouwd, bepaalde gemeentes kennen leegstand en hebben problemen in de doorstroming. Daarnaast sluit het aanbod vaak niet aan bij wat mensen zoeken. De Limburgse VVD wil wonen in Limburg betaalbaar houden en passend maken bij de wensen van de Limburger.

Moedig samenwerking en flexibiliteit aan bij gemeentes

Gemeentelijke grenzen staan soms in de weg van een passend woonaanbod. De regie van nieuwe bouwprojecten ligt bij de gemeentes. De provincie kan via het Regionaal Ruimtelijk Overleg meer samenwerking bevorderen en 'best practices' uitwisselen. Wij willen dat de provincie de regie neemt en gemeentes aanmoedigt om ruimte te bieden voor nieuwe ideeën in de bouw. De Limburgse VVD wil woonaanbod naar behoefte en wil meer maatwerk in planning, ook op basis van meer realistische demografische scenario's. Bouw moet maatwerk bevatten, omdat niet iedereen hetzelfde huis nodig heeft, denk bijvoorbeeld aan Woon-Zorg combinaties.

Stimuleer duurzaamheid

In de energietransitie moet de bouw van nieuwe huizen zo duurzaam mogelijk zijn. Daarnaast moet ook de bestaande voorraad aangepast worden. De noodzaak hiervan ziet men in Limburg, men schrikt wel van de kosten. De Limburgse VVD wil zorgen dat

de kosten behapbaar zijn voor Limburgers, aangezien het forse investeringen zijn. Voor zover er geen nationale financieringsmogelijkheden zijn, gaat de provincie samen met financiële instellingen kijken naar slimme oplossingen. Het duurzaamheidsfonds en een aangepast Transitiefonds Limburgse woningmarkt kunnen hierbij op een creatieve manier ingezet worden.

Breng focus aan waar nodig

In Limburg hebben we te weinig woonruimte voor starters, woningen die geschikt zijn voor senioren, huurwoningen in het middensegment en (tijdelijke) huisvesting voor arbeidsmigranten, studenten en andere mensen die om hun eigen redenen tijdelijke huisvesting nodig hebben. De provincie kan meehelpen beleid te ontwikkelen samen met gemeentes, woningcorporaties en het bedrijfsleven. De provincie helpt dan als regisseur en aanjager bij het zoeken van oplossingen, die ook eerder genoemde flexibiliteit toont. De startersleningen blijven in stand tot het probleem opgelost is.

9. EEN LIMBURG WAAR WE TROTS ZIJN EN BLIJVEN OP ONZE CULTUUR ...

Carnaval, mooie musea, schitterende muziekfestivals en schutterijen. Limburg ademt cultuur en dit maakt Limburg een aantrekkelijke provincie om te wonen, werken en ontspannen. Het trekt daarnaast ook andere sectoren aan. Cultuur moet dicht bij de Limburgers blijven en onze historie moet dan ook gekoesterd worden.

Focus op cultureel erfgoed

De provincie moet een rol blijven spelen bij cultureel erfgoed en monumentenzorg. Dit is van cruciaal belang voor onze Limburgse identiteit en het behouden van het fijne leefklimaat in Limburg. Daarom verdient het onze krachtige steun. Daarnaast is ons erfgoed ook cruciaal voor het toerisme in Limburg en daarmee indirect voor vele banen. De lobby voor een Euregionale museumjaarkaart zetten we voort. Wij willen doorgaan met initiatieven om culturele instellingen meer omzet te laten genereren, zodat de Limburgers zelf de cultuur bepalen en niet de overheid. Waar mogelijk willen wij ook de private sector stimuleren om bij te dragen aan het lokale (culturele) leefklimaat.

Cultureel erfgoed omvat ook tal van collecties van teksten van en over Limburg zoals bijvoorbeeld opgeslagen in de archieven van de stadsbibliotheek te Maastricht. De VVD wil onderzoeken hoe deze collecties voor het nageslacht bewaard kunnen blijven op een financieel deugdelijke manier.

Zorg voor vitaliteit Limburgse taal

Limburg bezit met de tweetaligheid van zijn inwoners een belangrijke culturele, sociale en economische

kracht. Wij zetten ons daarom specifiek in voor de vitaliteit van de Limburgse taal door middel van de ondersteuning van taalpromotion, taaloverdracht en taalinfrastructuur.

Stimuleer sport

Sport houdt ons gezond en drukt zo ook de zorgkosten. De Limburgse VVD wil graag kijken naar mogelijkheden om jongeren te blijven stimuleren om meer en regelmatig te sporten. Dit kan bijvoorbeeld via een verhoging van het jeugdsportfonds of een kortingspas voor de jeugd. Daarnaast willen we ook ervoor zorgen dat onze senioren in beweging blijven. Initiatieven om gehandicapten te laten sporten kunnen op steun rekenen. Topsportevenementen hebben een positieve impact op het lokale MKB en ons leefklimaat. De provincie blijft dit faciliteren. te stimuleren.

Gebruik erfgoedcomplexen en leegstaande gebouwen op een nieuwe manier

De kerken, kloosters, scholen en historische industriecomplexen herinneren ons aan de bijzondere geschiedenis van Limburg. Steeds vaker dreigt echter leegstand. De Limburgse VVD wil de dragers van ons erfgoed nieuw leven inblazen door het zoeken naar een alternatieve bestemming te

vergemakkelijken. De voorwaarde hierbij is de aanwezigheid van private investeerders en de lokale inpasbaarheid. Wij willen hiermee oud en nieuw verbinden door op deze locaties nieuwe culturele evenementen te stimuleren.

© Filip Mishevski via Flickr. CC BY 2.0 License.

10. EEN LIMBURG WAAR WE GENIETEN VAN MOOIE NATUUR ...

Weinig plekken in Nederland kennen zo'n mooie natuur als Limburg. Dat moeten we dan ook koesteren. Onze natuur maakt het immers een schitterende plek om te wonen en te recreëren. Bedrijfsleven en natuur hoeven geen vijanden van elkaar te zijn, integendeel ze kunnen elkaar zelfs versterken. De Limburgse VVD wil geen betuttelende overheid en legt daarom alleen noodzakelijke milieuregels op en strooit niet met overbodige subsidies. Veel bedrijven zijn zelf al bezig met duurzaam ondernemen. Daarnaast moet de kwalitatief hoogwaardige natuur toegankelijk zijn voor wandel- en waar mogelijk ook fietsrecreatie. Natuurlijk stelt de overheid grenzen, maar de grote stappen waar de natuur écht iets aan heeft, komen van mensen, instanties en bedrijven zelf.

Werk samen met de ondernemers

Inwoners van onze provincie kunnen soms net zo goed als de overheid, of zelfs beter, voor de natuur zorgen. Private initiatieven worden dan ook, als het aan de Limburgse VVD ligt, aangemoedigd en beloond. Recreatieve ondernemers moeten kunnen ondernemen in de natuur, zonder echter de natuurschade te berokkenen. Daarnaast betrekken we lokale partijen bij uitbreiding van natuurgebieden zodat natuur en economische groei hand in hand kunnen gaan. Wij geloven in een kader stellende overheid die hard optreedt bij schending van deze kaders. Dit betekent ook een sterkere focus op partnerschap en samenwerking, en minder op subsidies.

Stimuleer dierenwelzijn

Dierenwelzijn is voor ons een teken van beschaving. Goede initiatieven vanuit Limburgers voor het vergroten van dierenwelzijn worden in principe gesteund. Onze boeren weten dat dierenwelzijn

hand in hand gaat met economisch succes. De juiste balans vinden kan rekenen op onze ondersteuning, ook om te voorkomen dat in het ergste geval ziektes zich onder de veestapel verspreiden en kunnen overspringen naar mensen. Als er overlast, of schade, van wilde dieren is, wordt deze vergoed via een simpele en eenvoudige regeling. De Limburgse VVD wil niet doelbewust diersoorten en buitensporige aantallen introduceren in de Limburgse natuur om toestanden zoals de Oostvaardersplassen te voorkomen.

Zorg dat we droge voeten houden

In Limburg houden we graag droge voeten. Door hevige regenval en opkomend water ondervinden we steeds vaker problemen. De opvang van dat water rondom bijvoorbeeld de Maasoever, maar ook op bedrijventerreinen, moet verbeterd worden. De provincie zal daar in samenwerking met de private sector, gemeentes, waterschap en andere betrokkenen actie op ondernemen. De Limburgse

VVD wil dat we samen met Waterschap Limburg kijken naar een efficiëntere en natuurlijke opvang van het steeds hevigere regenwater dat neerdaalt in Limburg om te zorgen dat huizen beschermd zijn tegen binnendringend regenwater. De waterschappen houden daarnaast ook een scherp oog op de waterstanden.

© Glasseyes View via Flickr. CC BY-SA 2.0 License.

EEN OVERHEID DIE ER VOOR U IS

De overheid hoort niet in de weg te zitten maar juist te helpen waar nodig. We verwachten daarom dat de provincie dienstbaar en modern is. De provincie kan bij uitstek samenwerkingsverbanden bewerkstelligen. De Limburgse VVD wil ervoor waken dat niet voor elk vraagstuk een subsidieregeling wordt gecreëerd, maar denkt eerst aan partnerschappen en het verschaffen van leningen. We kiezen voor Limburg als een aantrekkelijke provincie om je te vestigen of om te blijven. Dit betekent een geïntegreerde aanpak van onderwijs of beroepsopleiding, afgestemd ruim en betaalbaar woningaanbod, ruimte voor ondernemen, aanbod aan banen, sport en cultuurvoorzieningen.

11. EEN LIMBURG WAAR DE OVERHEID DIENSTBAAR EN MODERN IS ...

Niemand houdt ervan om weken te moeten wachten op een vergunning of om vast te lopen in de bureaucratie. Dat betekent dat je snel geholpen moet worden door een provincie die zich bezighoudt met haar kerntaken. De provincie helpt door het geven van advies, het delen van specifieke kennis, het wegnemen van overbodige regels en het leggen van verbindingen tussen bedrijven en instanties.

Assisteer gemeentes

Gemeentes hebben de laatste jaren meer taken erbij gekregen. Het blijft dus belangrijk dat de provincie goed toezicht houdt op solide overheidsfinanciën en kwalitatief goed bestuur bij gemeentes. Wanneer het bij de gemeente niet goed loopt merkt de inwoner daarvan de effecten, bijvoorbeeld op de zorg. Door tijdig in te grijpen kan de provincie dit voorkomen. De Limburgse VVD zet zich daarom in voor krachtig en effectief lokaal bestuur en zet waar nodig initiatieven op om dit te versterken in samenspraak met de betrokken gemeentes. Opschalen juichen wij toe, maar we forceren dit niet. De provincie houdt de vinger aan de pols door de kwaliteit van verleende diensten te bekijken en waar nodig financiële stresstests uit te voeren.

Focus op de kerntaken, met regie op gemeente overstijgende thema's

Onze provincie moet een compacte en krachtige overheid hebben. Wij streven naar een kosteneffectieve organisatie, toegerust op haar taken. Daarbij is niet de omvang van het ambtenarenapparaat leidend maar het geheel van organisatiekosten; externen kosten immers ook geld. De Omgevingswet biedt tevens mogelijkheden

om beleid beter te stroomlijnen en procedures te versimpelen. Wij willen het leven hiermee makkelijker maken. Daarnaast willen we meer maatwerk voor Limburgse regio's en afstappen van het veelal kiezen voor uniform beleid voor heel Limburg, inclusief geldstromen. Daar zit nu te veel verspild geld bij. Wij willen daarom kaders stellen die lokaal of regionaal maatwerk mogelijk maken op verscheidene beleidsterreinen.

Naast haar kerntaken ziet de Limburgse VVD de provincie Limburg een regiefunctie pakken op gemeente overstijgende thema's zoals bijvoorbeeld wonen, arbeidsmarkt en duurzaamheid.

Zorg voor een eerlijke overheid

Een transparante overheid vinden wij belangrijk. De provincie maakt meer gebruik van de mogelijkheden om statistieken en gegevens over de besteding van subsidies online toegankelijk te maken. Limburg moet een reputatie krijgen van een eerlijk en integer bestuur en politiek. Daarom willen wij in samenspraak met het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties een sterker sanctiebeleid opzetten.

Werk aan een digitale overheid

Wij vinden dat regels van de provincie digitaal beschikbaar horen te zijn en dat de provincie haar data openbaar moet maken (zogenoemde 'open data'). De provincie spant zich in voor een veilige en betrouwbare digitale overheid. Voor inkoopbeleid, basisregistratie en belastingen gaat zij gebruikmaken van vooruitstrevende digitale mogelijkheden, zoals die van de "generieke digitale infrastructuur". Daarnaast blijven alle IT-systemen bij de tijd, zodat persoonsinformatie altijd beveiligd is, ook voor werkers niet woonachtig in Limburg.

Ga verstandig om met geld

Belastinggeld wordt opgebracht door onze ondernemers en inwoners. Iedere euro die de provincie uitgeeft, is door hardwerkende Limburgers

verdiend. Dit geld moet zuinig en zinnig worden besteed. De provincie hoort het goede voorbeeld te geven en haar begroting op orde te hebben. Dit betekent ook een verstandige omgang met onze Essent-gelden, de spaarpot. Mensen thuis kunnen niet meer uitgeven dan er binnenkomt, de provincie kan dat ook niet. De uitgaven en inkomsten zijn transparant. Bewoners en ondernemers krijgen jaarlijks eenvoudige inzage waaraan geld is besteed en wat het effect is geweest. Daarnaast is de Limburgse VVD scherp op de effectiviteit van subsidies, en bij voorkeur geeft de provincie leningen in plaats van subsidies. Leningen leiden tot samenwerkingsverbanden, waar beide partijen baat hebben bij succes en de provincie er dichter op zit. Subsidies creëren afhankelijkheid en daar willen we zoveel mogelijk van wegbliven.

12. EEN LIMBURG DAT OVER ZIJN GRENZEN KIJKT ...

Limburg grenst meer aan België en Duitsland dan aan de rest van Nederland. Samenwerking over de grens is daarom een grote kans. Elke verkiezingsperiode horen we dat Limburg meer met onze buurlanden moet integreren. De Limburgse VVD gelooft dat hier veel mogelijkheden liggen en dat nu de tijd is om door te pakken.

Werk samen voor een efficiënte en kostenefficiënte overheid.

De provincie heeft een regionale opstelling en de blik naar buiten gericht. Provinciale taken kan de provincie uitbesteden of samen met andere provincies en/of gemeentes en waterschappen uitvoeren als daarmee voordeel wordt behaald. We hebben oog voor samenwerking met de Limburgse regio's, en medeoverheden zoals andere provincies, waterschap en het Rijk. Daarnaast gaan we ook de samenwerking met Belgisch-Limburg en Nordrhein-Westfalen in Duitsland verbeteren.

Deze samenwerking zal zich meer gaan focussen op het bedrijfsleven. De Limburgse VVD wil dat het bedrijfsleven, en specifiek het MKB, ook in Duitsland en België kan groeien. We helpen het MKB dan om ook de juiste fondsen over de grenzen te vinden voor uitbreiding en internationalisering, ook die op EU-niveau, en zetten ons in voor makkelijkere procedures in deze grensregio's voor bedrijfsvoering over grenzen. Wij zetten ons in voor een zogeheten Statuut voor Limburg. Daarmee willen wij mogelijkheden creëren om nationaal beleid en regelgeving te laten wijken om samenwerking

over de grens mogelijk te maken.

Pak samen problemen en kansen op

Drugscriminaliteit, vergrijzing, het leveren van 24/7 hulpdiensten, en het creëren van goede banen zijn uitdagingen die onze buurregio's ook hebben. Dit verschrijdt gemeentegrenzen. Daarom gaan we meer samenwerken op deze thema's met onze buurregio's. Problemen zijn grensoverschrijdend en als 'eiland' kan Limburg deze nooit alleen oplossen. Ondermijning en intimidatie door (drugs-gerelateerde) criminelen zet de veiligheid van Limburgers onder druk; in stad en buitengebied. Juist in de grensregio is de pakkans kleiner door niet gekoppelde systemen en beperkingen in bevoegdheden van politie en anderen. De criminelen hebben de grens geslecht, de overheden moeten volgen. We gaan ons daarom richten op het verbeteren van bestaande samenwerkingsverbanden tussen relevante overheden en overheidsinstanties, bijvoorbeeld in de Euregio Maas-Rijn.

Om de integratie met onze buurlanden te bevorderen blijven we inzetten op de taalvaardigheid van onze jongeren.

De Provincie heeft de afgelopen jaren ingezet op het versterken van Euregioaal onderwijs in Limburg, inclusief de buurtalen Duits en/of Frans. De Limburgse VVD omarmt deze inzet op Euregioaal onderwijs en wil dit continueren zodat onze kinderen een grenzeloze toekomst tegemoet gaan.

De Provincie voert tevens een actieve lobby zodat voldoende aandacht voor grenstalen zoals Duits en Frans in het onderwijscurriculum (primair en voortgezet onderwijs) blijft bij de curriculumvernieuwing.

De VVD omarmt de provinciale inzet op het versterken van Euregioaal onderwijs in Limburg, inclusief het onderwijzen van de buurtalen Duits en/of Frans. Hierdoor gaan onze kinderen een grenzeloze toekomst tegemoet. Bij curriculumvernieuwing in zowel primair - als voortgezet onderwijs gaat de provincie Limburg een actieve lobby voeren voor de broodnodige aandacht voor deze buurtalen.

Daarnaast gaan we dit doen door bijvoorbeeld stages en uitwisselingen te stimuleren met onze buren.

Pogingen tot het creëren van een uniforme arbeidsmarkt worden voortgezet, ook door het ontsluiten van bedrijventerreinen in grensregio's en door kwalificaties makkelijker over de grens te erkennen. Wij blijven ook oplettend op maatregelen uit onze buurlanden en uit Den Haag die nadelig zijn voor onze ondernemers en inwoners. Wij toetsen grenseffecten van maatregelen en verzetten ons tegen nadelige maatregelen wanneer ze opkomen, zoals we al gedaan hebben met de voorgestelde tolvignetten in de Duitsland. Om nu door te pakken willen we grensoverschrijdende integratie beleggen in de portefeuille van één gedeputeerde.

